

[В. Смирновъ. Извѣстія Гельсингфорскаго Совѣта Депутатовъ:]

Въ Сейме.

Приведенная во вчерашнемъ номерѣ декларація Сената о независимости Финляндіи въ видѣ манифеста финляндскаго правительства къ финскому народу была опубликована въ среду въ финляндскихъ официальныхъ газетахъ. Манифестъ, подписанный всѣми сенаторами, заканчивается обращеніемъ правительства къ отдѣльнымъ гражданамъ и властямъ съ серьезнымъ увѣщаніемъ, чтобы каждый на своемъ мѣстѣ съ незаблемымъ соблюденіемъ законнаго порядка и съ исполненіемъ своего долга передъ родиной старался по мѣрѣ своихъ силъ содѣйствовать достиженію того, что составляетъ общую конечную цѣль нашего народа въ настоящее время, которое является болѣе значительнымъ и рѣшающимъ, чѣмъ все пережитое до сихъ поръ финскимъ народомъ.

Въ среду Сеймъ 103 голосами противъ 91 отклонилъ предложеніе с.-д. утвердить законъ 18-го іюля объ осуществленіи верховной власти въ Финляндіи, который, по словамъ аграріевъ, утратилъ, молъ всякое значеніе послѣ объявленія независимости Финляндіи. С.-д. настаиваютъ на этомъ законѣ, разумѣется, по той причинѣ, что онъ представляетъ собою осуществленіе принципа народовластія. Безъ всякаго сомнѣнія, с.-д. фракція будетъ требовать включенія его основного положенія—о верховной власти Сейма—въ новую форму правленія Финляндіи.

Въ среду все дневное засѣданіе Сейма было посвящено одной рѣчи с.-д. Куусинена, продолжавшейся 1½ часа. Онъ признавалъ переданный Сейму проектъ новой формы правленія совершенно не демократическимъ въ особенности по сравненію съ упомянутымъ закономъ. Они представляютъ изъ себя двѣ правительственныя системы: одна — демократическая, въ которой Сеймъ является правящимъ, другая— съ сильной правительственной властью.

Ораторъ предполагалъ, что законъ 18-го іюля долженъ былъ бы теперь подвергнуться такому измѣненію, что внѣшняя политика и военныя дѣла были подвѣдомственны финляндскимъ правительственнымъ органамъ (законъ 18-го ; іюля, какъ извѣстно, провозглашая лишь одну внутреннюю самоотоятельность Финляндіи, не касался этихъ областей). Республика, основанная на упомянутомъ проектѣ формы правленія, вышла бы, по мнѣнію оратора, болѣе монархіей нежели многія существующія монархіи и напомнила бы Россію Николая II. Всѣ проекты относительно учрежденія поста президента должны были бы въ Финляндіи, по его словамъ, «брошены въ корзину для ненужныхъ бумагъ».

Въ видѣ поясненія вышесказаннаго, мы должны напомнить, что по предлагаемому проекту формы правленія президентъ долженъ быть облеченъ «сильной» властью, между прочимъ, и по отношенію къ народному представительству.

Къ сожалѣнію, ограниченный размѣръ нашей замѣтки не позволяетъ намъ обстоятельно познакомить читателей съ этой чрезвычайно содержательной рѣчью.

Въ заключеніи ея ораторъ предсказывалъ, что этотъ законъ, даже и похороненный буржуазными и

аграрными депутатами посредством передачи въ комиссію основныхъ законовъ, все-таки не умреть, а снова появится.

Мы не сомнѣваемся, что его предсказаніе все-таки сбудется, хотя даже Сеймъ и отклонилъ его благодаря своему буржуазному большинству.

Въ четвергъ Сеймъ провозгласилъ независимость Финляндіи. 5 буржуазныхъ депутатовъ—по одному отъ каждой буржуазной фракціи — въ своемъ заявленіи предложили Сейму объявить Финляндію независимой республикой и поручить правительству принять вытекающія изъ этого обстоятельства мѣры, между прочимъ, вступить въ сношеніе съ иностранными державами для достиженія признанія ими Финляндіи независимой республикой.

Тов. Маннеръ, въ противовѣсъ этому заявленію, предложилъ Сейму въ своей деклараціи при одобреніи принципа независимости Финляндіи указать, что для достиженія этого необходимо вступить въ дружественный договоръ съ Россіей. Для составленія проекта такого договора и другихъ проектовъ, необходимыхъ для урегулированія отношеній между Финляндіей и Россіей, слѣдуетъ образовать смѣшанную комиссію изъ равнаго числа членовъ отъ обѣихъ странъ. Выработанные ею проекты должны быть представлены для окончательнаго утвержденія сувереннымъ государственнымъ органамъ той и другой страны. Кромѣ того, Финляндія должна принять мѣры для признанія ее независимой республикой со стороны другихъ государствъ. Для подготовки этихъ дѣлъ Сейму предлагается избрать комиссію изъ 17 членовъ.

При голосованіи за предложеніе буржуазныхъ фракцій было подано 100 голосовъ противъ 88.

Такимъ образомъ, предложеніе с.-д. фракціи было отклонено, а Сеймомъ принята слѣдующая декларація:

«Вслѣдствіе предложеннаго правительствомъ проекта новой формы правленія, основанной на томъ принципѣ, что Финляндія — независимая республика, Сеймъ въ качествѣ носителя верховной государственной власти, постановляетъ со своей стороны одобрить этотъ принципъ и въ то же время онъ одобряетъ, чтобы правительство для признанія независимости Финляндіи мыми для этого мѣры».

Итакъ, Сеймъ провозгласилъ Финляндіи независимой республикой. Представители россійской подлинной революціонной демократіи всегда настаивали на томъ, что рѣшеніе вопроса о будущемъ положеніи Финляндіи, какъ и вообще всѣхъ націй, входившихъ въ монархію дома Романовыхъ, должно принадлежать самой Финляндіи, а отнюдь оно не можетъ зависѣть отъ «благоусмотрѣнія» Россіи. Поэтому я, писавшій неоднократно о будущей независимости Финляндіи, могу лишь привѣтствовать этотъ рѣшительный шагъ Сейма и сказать: «да здравствуетъ свободная независимая Финляндская республика»!

Само собой разумѣется, однимъ провозглашеніемъ независимости еще не разрѣшены всѣ вопросы, касающіеся взаимныхъ отношеній между Финляндіей и Россіей. Для ликвидаціи всѣхъ подобныхъ дѣлъ въ будущемъ, по нашему мнѣнію, есть единовѣнный правильный путь,

указанный въ заявленіи с.-д., т. е. назначеніе смѣшанной финляндско-русской комиссіи. Но буржуазныя партіи, очевидно, игнорируютъ наше Совѣтское Правительство, а потому обходятъ молчаніемъ вопросъ о способѣ разрѣшенія общихъ для Финляндіи и Россіи вопросовъ, которые потребуютъ обсужденія въ обѣихъ странахъ. Во всякомъ случаѣ рѣшеніе Сейма не должно исключать этого мирнаго пути урегулированія всѣхъ экономическихъ и др. важныхъ вопросовъ.

Эго съ одной стороны. Съ другой стороны, всякому ясно, что фактическое осуществленіе независимости Финляндіи въ полной степени возможно лишь по окончаніи нынѣшней войны. Во время перемирія, быть можетъ, начнется эвакуація русскихъ войскъ, которыя, разумѣется, вопреки ошибочнымъ мнѣніямъ, высказывавшимся въ нѣкоторыхъ здѣшнихъ буржуазныхъ газетахъ, горятъ каждый жаждой какъ можно скорѣе вернуться на родину, а вовсе не желаютъ здѣсь оставаться. Въ этомъ мы сами имѣли случай не разъ убѣдиться изъ личныхъ бесѣдъ.

В. Смирновъ.

Извѣстія Гельсингфорскаго Совѣта Депутатовъ арміи, флота и рабочихъ. №210. Суббота 25-го ноября (8-го декабря) 1917 г.

Eilisessä numerossa ilmestynyt senaatin julistus Suomen itsenäisyydestä Suomen hallituksen manifestina Suomen kansalle julkaistiin keskiviikkona Suomen virallisissa sanomalehdissä. Kaikkien senaattoreiden allekirjoittama manifesti päättyy hallituksen yksittäisille kansalaisille ja viranomaisille osoittamaan vakavaan vetoamukseen, että jokainen pyrkisi työpaikallaan parhaan kykynsä mukaan myötävaikuttamaan sen saavuttamiseen, mikä on Suomen tasavallan yhteinen perimmäinen päämäärä, tiukasti laillista järjestystä noudattaen ja velvollisuutensa isänmaata kohtaan täyttäen, kansamme yhteistä perimmäistä päämäärää tällä hetkellä, joka on merkittävämpi ja ratkaisevampi kuin mikään, mitä Suomen kansa on tähän asti kokenut.

Eduskunta hylkäsi keskiviikkona äänin 103 puolesta ja 91 vastaan S.-D:n ehdotuksen hyväksyä 18. heinäkuuta annettu laki ylimmän vallan käyttämisestä Suomessa, joka oli maalaisliiton mukaan menettänyt kaiken merkityksensä Suomen itsenäisyysjulistuksen jälkeen. S.-D. vaatii tätä lakia tietenkin siitä syystä, että se edustaa kansanvallan periaatteen toteutumista. Epäilemättä tulee S.D.-fraktio vaatimaan, että sen perussäännös eduskunnan ylimmästä vallasta sisällytetään Suomen uuteen hallitusmuotoon.

Keskiviikkona koko eduskunnan iltapäiväistunto oli omistettu sosiaalidemokraatti Kuusisen puheelle, joka kesti 1½ tuntia. Hän katsoi eduskunnalle esitetyn luonnoksen uudeksi hallitusmuodoksi täysin epädemokraattiseksi, erityisesti edellä mainittuun lakiin verrattuna. Kyseessä on kaksi hallitusmuotoa: toinen on demokraattinen, jossa eduskunta edustaa hallintovaltaa, ja toisessa on hallituksella vahva valta.

Puhuja edellytti, että heinäkuun 18. päivän lakiin olisi nyt tehtävä sellainen muutos, että ulkopoliittika ja sotilaalliset asiat alistettaisiin Suomen valtiollisille elimille (heinäkuun 18. päivän laki, joka tunnetusti julisti vain Suomen sisäisen itsehallinnon, ei koskenut näitä aloja). Edellä mainittuun hallitusmuotoluonnokseen perustuva tasavalta olisi puhujan mielestä enemmän monarkia kuin monet nykyiset monarkiat ja muistuttaisi Nikolai II:n Venäjää. Kaikki presidentin viran perustamista koskevat hankkeet jouduttaisiin hänen sanojensa mukaan Suomessa "heittämään turhien papereiden koriin".

Edellä esitetyn selventämiseksi on syytä muistaa, että ehdotetun hallitusmuotoehdotuksen mukaan presidentillä olisi oltava "vahva" valta, muuten myös suhteessa kansanedustukseen.

Valitettavasti muistiinpanomme rajallinen koko ei salli meidän tutustua perusteellisesti tähän erittäin informatiiviseen puheeseen.

Päätelmässään puhuja ennakoi, että tämä laki ei katoa, vaikka porvarilliset ja maataloudesta vastaavat kansanedustajat hautaisivat sen siirtämällä perustuslakivaliokunnan käsiteltäväksi, vaan se ilmestyisi uudelleen.

Meillä ei ole epäilystäkään siitä, että hänen ennustuksensa toteutuu, vaikka jopa eduskunta hylkäsi sen porvarillisen enemmistönsä ansiosta.

Torstaina eduskunta julisti Suomen itsenäiseksi. Viisi porvarillista kansanedustajaa, yksi kustakin porvarillisesta eduskuntaryhmästä, ehdottivat lausunnossaan, että eduskunta julistaisi Suomen

itsenäiseksi tasavallaksi ja antaisi hallitukselle tehtäväksi ryhtyä tästä johtuviin toimenpiteisiin, muun muassa ryhtyä yhteydenpitoon ulkovaltojen kanssa, jotta ne tunnustaisivat Suomen itsenäiseksi tasavallaksi.

Toveri Manner ehdotti vastalauseena tälle lausunnolle, että eduskunta hyväksyessään Suomen itsenäisyyden periaatteen julistuksessaan toteaisi, että itsenäisyyden saavuttamiseksi on välttämätöntä solmia ystävyysopimus Venäjän kanssa. Olisi perustettava sekakomissio, jossa olisi yhtä monta jäsentä molemmista maista, laatimaan tällaista sopimusta ja muita Suomen ja Venäjän välisten suhteiden selvittämiseksi tarvittavia hankkeita. Sen luonnokset olisi toimitettava lopullisesti hyväksyttäväksi molempien maiden suvereenille valtioelimille. Lisäksi Suomen on ryhdyttävä toimenpiteisiin, jotta muut valtiot tunnustaisivat Suomen itsenäiseksi tasavallaksi. Ehdotetaan, että eduskunta valitsee 17-jäsenen toimikunnan valmistelemaan näitä asioita.

Porvarillisten ryhmittymien ehdotuksen puolesta äänestettäessä annettiin 100 ääntä 88 ääntä vastaan.

S.-D.-ryhmän ehdotus hylättiin, ja eduskunta hyväksyi seuraavan julistuksen:

"Ottaen huomioon hallituksen esittämän luonnoksen uudeksi hallitusmuodoksi, joka perustuu periaatteelle, että Suomi on itsenäinen tasavalta, eduskunta ylimmän valtiovallan haltijana päättää omalta osaltaan hyväksyä tämän periaatteen ja samalla hyväksyy, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin Suomen itsenäisyyden tunnustamiseksi".

Näin eduskunta julisti Suomen itsenäiseksi tasavallaksi. Venäjän aidon vallankumouksellisen demokratian edustajat ovat aina vaatineet, että Suomen, samoin kuin kaikkien Romanoffin huoneen monarkiaan kuuluneiden kansojen tulevaa asemaa koskevan kysymyksen ratkaisun on kuuluttava Suomelle itselleen, eikä se voi riippua Venäjän "hyväntahtoisuudesta". Siksi minä, joka olen toistuvasti kirjoittanut Suomen tulevasta itsenäisyydestä, en voi muuta kuin ylistää tätä eduskunnan ratkaisevaa askelta ja sanoa: "Kauan eläköön vapaa itsenäinen Suomen tasavalta"!

On sanomattakin selvää, että itsenäisyysjulistus ei yksinään vielä ratkaise kaikkia Suomen ja Venäjän keskinäisiä suhteita koskevia kysymyksiä. Kaikkien tällaisten kysymysten poistamiseksi tulevaisuudessa on mielestämme olemassa yksi ja ainoa oikea tapa, kuten S.-D:n julistuksessa osoitetaan, nimittäin suomalais-venäläisen sekakomission asettaminen. Mutta porvarilliset puolueet eivät ilmeisesti välitä neuvostohallituksestamme ja sen vuoksi vaikenevat kysymyksestä, joka koskee Suomen ja Venäjän yhteisten kysymysten ratkaisutapaa, joka vaatii keskustelua molemmissa maissa. Joka tapauksessa eduskunnan päätös ei saa sulkea pois tätä rauhanomaista tapaa ratkaista kaikki taloudelliset ja muut tärkeät kysymykset.

Toisaalta näin. Toisaalta kaikille on selvää, että Suomen itsenäisyyden todellinen toteutuminen täydessä laajuudessaan on mahdollista vasta nykyisen sodan päätyttyä. Väli rauhan [sic!] aikana alkaa kenties venäläisten joukkojen evakuointi, jotka vastoin eräissä tämän päivän porvarillisissa sanomalehdissä esitettyjä virheellisiä mielipiteitä ovat halukkaita palaamaan mahdollisimman pian kotimaahansa eivätkä suinkaan halua jäädä tänne. Meillä itsellämme on ollut tilaisuus nähdä tämä monta kertaa henkilökohtaisissa keskusteluissamme.

V. Smirnov.

Armeijan, laivaston ja työläisten edustajien Helsingin neuvoston tiedonantolehti. No. 210. Lauantai 8.12.1917. Toimitus Korkeavuorenkatu 21, Helsinki. Hinta 15 p. (Kansalliskirjaston kokoelma)

Vladimir Smirnoff (1876 Pihkova -1952 Tukholma), Helsingin yliopiston venäjän kielen lehtori, Helsingin yliopiston kirjaston amanuenssi. Isä kauppias Martyn Smirnoff, äiti suomenruotsalainen Virginia Nygren, puoliso *Karin* (1911-), joka oli kirjailija August Strindbergin ja suomenruotsalaisen näyttelijä Siri von Essenin tytär. Smirnoff osallistui Suomessa vuosisadan alussa vahvasti bolševikkien toimintaan ja piilotteli mm. Leniniä ja Trotskia. Siirryttyään Ruotsiin 1918 toimi mm. Neuvosto-Venäjän konsulaatin tehtävissä.